

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน
ประจำปี ๒๕๖๗

โรงเรียนนวมินทราชูทิศ ทักษิณ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
การจัดซื้อจัดจ้าง
โรงเรียนนวมินทราชูทิศ ทักษิณ

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร มีโอกาสที่จะประสบกับปัญหาการทุจริตน้อย หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยเพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

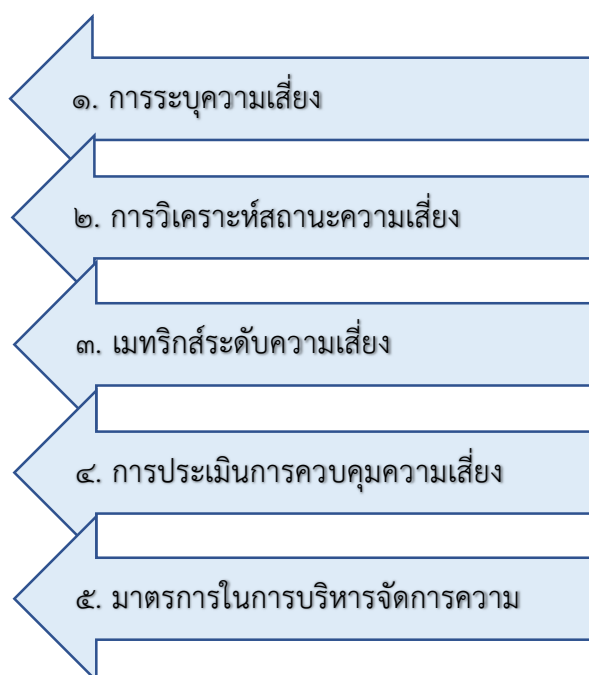
องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วยแรงกดดันหรือแรงจูงใจ หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงาน หรือการปฏิบัติหน้าที่ ตามภารกิจของหน่วยงาน ของการจัดซื้อจัดจ้าง

แบ่งประเด็นความเสี่ยงการทุจริตออกเป็น ๒ ประเด็น ดังนี้

๑. ความเสี่ยงเจ้าหน้าที่ คณะกรรมการ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีการรับเงินหรือผลประโยชน์ (Accepting benefit) จากผู้ประกอบการ
๒. ความเสี่ยงเจ้าหน้าที่ เอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. การระบุความเสี่ยง

การระบุความเสี่ยง เป็นการนำข้อมูลที่อาจมีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงาน ซึ่งจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่ในการประเมิน คำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมและเพื่อมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงทุกริต โดยระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยง แบ่งตามประเภทความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่า มีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

โอกาส/ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง	
	Known Factor	Unknown Factor
๑. ความเสี่ยงเจ้าหน้าที่ คณะกรรมการ ที่เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีการรับเงินหรือผลประโยชน์ (Accepting benefit) จากผู้ประกอบการ - อาจมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้ประกอบการ เป็นค่าตอบแทนจากการจัดซื้อจัดจ้าง		✓
๒. ความเสี่ยงเจ้าหน้าที่ เอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการ ในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง - อาจมีการเอื้อประโยชน์ เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการ รายนั้นได้ผลประโยชน์จากหน่วยงาน		✓

เทคนิคในการระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการ ดังนี้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นยาก

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ความรุนแรง	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เกิดการฟ้องร้อง ขอร้องเรียน เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน
๔	สูง	ไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง มีผลต่อชื่อเสียง ภาพลักษณ์ของหน่วยงาน
๓	ปานกลาง	การทำงานเกิดความล่าช้า เนื่องจากข้อร้องเรียน
๒	น้อย	-
๑	น้อยมาก	-

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก(Extreme Risk : E)	๑๕-๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง(High Risk : H)	๙-๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง(Moderate Risk : M)	๔-๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ(Low Risk : L)	๑-๓ คะแนน

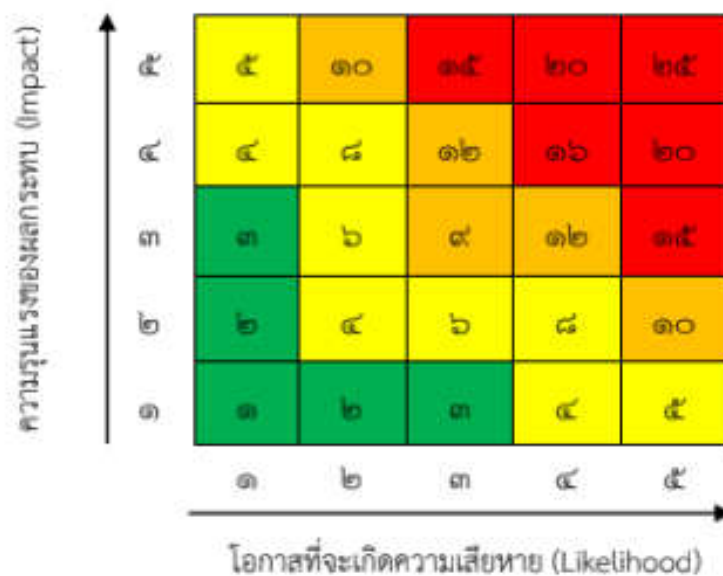
ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ
(Likelihood x Impact)

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับสามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่งดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕ - ๒๕ คะแนน	มีมาตรการลดและประเมิน ข้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง ■
เสี่ยงสูง (High)	๙ - ๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม ■
ปานกลาง (Medium)	๔ - ๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง ■
ต่ำ (Low)	๑ - ๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว ■

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยงทันที

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยง

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงยังอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการทบทวนความเพียงพอของมาตรการควบคุมที่มีอยู่

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องมีการจัดทำแผนเพื่อลดความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยง	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑. ความเสี่ยงเจ้าหน้าที่ คณะกรรมการ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีการรับเงินหรือผลประโยชน์ (Accepting benefit) จากผู้ประกอบการ - อาจมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้ประกอบการเป็นค่าตอบแทนจากการจัดซื้อจัดจ้าง	✓			
๒. ความเสี่ยงเจ้าหน้าที่ เอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง - อาจมีการเอื้อประโยชน์ เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการรายนั้นได้ผลประโยชน์จากหน่วยงาน	✓			

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ของโรงเรียนนวมินทราชูทิศ ทักษิณ จังหวัดสงขลา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗
การจัดซื้อจัดจ้าง

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับ สินบน	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่เกิดขึ้น	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	หมายเหตุ
๑. ความเสี่ยงเจ้าหน้าที่ คณะกรรมการ ที่เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมี การรับเงินหรือผลประโยชน์ (Accepting benefit) จากผู้ประกอบการ	อาจมีการรับเงินหรือ ผลประโยชน์จาก ผู้ประกอบการเป็นค่าตอบแทน จากการจัดซื้อจัดจ้าง	ความเสี่ยงระดับต่ำ ยอมรับได้ และมีมาตรการป้องกัน ความเสี่ยงไว้ด้วย	- กำกับดูแลให้บุคลากร ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และ แนวทางการจัดซื้อจัดจ้าง - สร้างจิตสำนึกและค่านิยม โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการ ปฏิบัติงานประจำ ในการ ต่อต้านการทุจริตให้แก่ บุคลากรของหน่วยงาน	
๒. ความเสี่ยงเจ้าหน้าที่ เอื้อประโยชน์ให้แก่ ผู้ประกอบการในการ ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง	อาจมีการเอื้อประโยชน์ เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการ รายนั้นได้ผลประโยชน์ จากหน่วยงาน	ความเสี่ยงระดับต่ำ ยอมรับได้ และมีมาตรการป้องกัน ความเสี่ยงไว้ด้วย	- กำกับดูแลให้บุคลากร ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และ แนวทางการจัดซื้อจัดจ้าง - สร้างจิตสำนึกและค่านิยม โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการ ปฏิบัติงานประจำ ในการ ต่อต้านการทุจริตให้แก่ บุคลากรของหน่วยงาน	